

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КИЇВСЬКИХ МІСЬКИХ КЛІНІЧНИХ ЛІКАРЕНЬ МІСТА КИЄВА НА ПРИКЛАДІ КМКЛ № 3 ТА ГОТОВНОСТІ ЇХ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ПОЗАШТАТНИХ СИТУАЦІЙ МИРНОГО ЧАСУ

Київська міська клінічна лікарня №3, м. Київ,

Українська військово-медична академія, м. Київ

Вступ. У статті доведено актуальність вивчення формування ресурсу висококваліфікованих медичних кадрів для надання медичної допомоги населенню та їх готовність до роботи в умовах надзвичайного стану.

Мета. Виявлення основних напрямків та завдань щодо підготовки київських міських клінічних лікарень міста Києва на прикладі КМКЛ № 3 до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження були робота міських клінічних лікарень міста Києва в умовах позаштатних ситуацій мирного часу. Предмет дослідження – сили та засоби Київських міських клінічних лікарень, існуюча нормативно-правова база. З метою отримання різнобічної інформації про об'єкт дослідження та встановлення готовності до надання медичної допомоги населенню в позаштатних умовах було використано діючі форми обліково-звітної медичної документації: ф. № 20 (річний звіт ЛПЗ); річний звіт відділень. Вивчення особливості кадрового забезпечення міських клінічних лікарень та їх готовність до роботи в умовах максимального навантаження при кризовій ситуації на прикладі Київської міської клінічної лікарні № 3 проводилося з використанням структурно-логічного, медико-статистичного методів дослідження. Оцінка вірогідності різниці у результатах досліджень, виражених відносними показниками та середніми величинами, проводилась на підставі середніх помилок вказаних величин за допомогою критерія Ст'юдента.

Результати. За результатами вивчення кадрового забезпечення Київської міської клінічної лікарні №3 з в 2011-2012 р.р. нами встановлено, що штатна чисельність в 2011-2012 рр. становила 1492 ставок, всього в лікарні працювало 1190 співробітників, з яких 268 лікарів, 550 медичних сестер, 396,75 молодшого медичного персоналу, 67,5 спеціалісти не медичного профілю та 209,75 працівників інших спеціальностей. Виявлено, що незважаючи на укомплектованість штатних посад лікарів фізичними особами в 2011-2012 р.р. становило 80,5%, а медичних сестер – 88,3%, в Київській міській клінічній лікарні №3, як і в цілому по медичній галузі має місце відтік кадрів.

Висновки. Встановлено, що в організації надання медичної допомоги населенню в умовах екстремальних ситуацій та надзвичайного стану є суттєві невідповідності між наявним та необхідним рівнем кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів Міністерства охорони здоров'я України, зокрема, в Київській міській клінічній лікарні №3 і їх готовністю до роботи в умовах надзвичайного стану. Доведено, що для комплексного вивчення кадрової готовності медичних закладів м. Києва до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу необхідно в подальшому вивчити кадрову забезпеченість Міських клінічних лікарень м. Києва.

СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА

Ключові слова: позаштатні ситуації, мирний час, організація, медична допомога, населення, кадрове забезпечення, міські клінічні лікарні.

ВСТУП

Нечисельні дослідження щодо організації надання медичної допомоги населенню в умовах екстремальних ситуацій та надзвичайного стану свідчать про суттєві невідповідності між вимогами до кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів МОЗ України, в основі яких покладена необхідність надання медичної допомоги і реальними їх можливостям і рівнем підготовки до роботи в позаштатних умовах [1-5].

На переконання фахівців (В.В.Пасько, 2002; М.І.Бадюк, 2008; Лур'є К.І., 2009) удосконалення форм і методів організації надання медичної допомоги населенню при виникненні надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру неможливе без наявності висококваліфікованих медичних кадрів, їх підготовки та укомплектованості Міських клінічних лікарень м. Києва Міністерства охорони здоров'я України в загальнодержавній системі медичного забезпечення на випадок екстремальних ситуацій та надзвичайного стану [6-10].

Необхідність формування ресурсу висококваліфікованих медичних кадрів для надання медичної допомоги населенню та їх готовність до роботи в умовах надзвичайного стану обумовлює актуальність вивчення наявних кадрових ресурсів Міських клінічних лікарень м. Києва Міністерства охорони здоров'я України.

Метою роботи було виявлення основних напрямків та завдань щодо підготовки київських міських клінічних лікарень міста Києва на прикладі КМКЛ № 3 до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Об'єктом дослідження були робота міських клінічних лікарень міста Києва в умовах позаштатних ситуацій мирного часу. Предмет дослідження – сили та засоби Київських міських клінічних лікарень, існуюча нормативно-правова база. Вивчення особливості кадрового забезпечення міських клінічних лікарень та їх готовність до роботи в умовах максимального навантаження при кризовій ситуації на прикладі КМКЛ № 3 проводилося з використанням структурно-логічного, медико-статистичного методів дослідження.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Аналіз кадрового складу та рівня атестації медичних працівників Київської міської клінічної лікарні №3 показав, що штатна чисельність в 2011-2012 рр. становила 1492 ставок, всього в лікарні працювало 1190 співробітників, з яких 268 лікарів, 550 медичних сестер, 396,75 молодшого медичного персоналу, 67,5 спеціалісти не медичного профілю та 209,75 працівників інших спеціальностей (рис. 1).

Укомплектованість штатних посад лікарів фізичними особами становить 80,5%, а медичних сестер 88,3%. Однак, ми мусимо констатувати, що в лікарні, як і в цілому по медичній галузі продовжується відтік кадрів.

Так, на протязі 2012 року в лікарню було прийнято 11 лікарів, а звільнилося 12 осіб; медсестер прийнято 65, звільнилося 69 осіб; на посади молодшого медичного персоналу прийнято 54, звільнилося 42 осіб.

Рис. 1. Структура кадрового складу медичних працівників Київської міської клінічної лікарні №3 в 2011-2012 рр.

Тобто, по категоріям лікарів та середнього медичного персоналу ми маємо незначний негативний баланс, а по категорії молодшого медичного персоналу маємо позитивний баланс, табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика плинності кадрового складу по категоріям медичних працівників Київської міської клінічної лікарні №3 в 2011-2012 рр.

Показники	Лікарі		Фахівці з базовою та неповною вищою освітою		Молодший медичний персонал	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Прийнято	28	11	96	65	84	54
Звільнено	28	12	123	69	82	42
Співвідношення	0	-1	-27	-4	+2	-12

Для ефективної роботи Київської міської клінічної лікарні №3 в галузі в умовах позаштатних ситуацій мирного часу забезпеченість кадрами є однією з головних проблем, подолання якої можливо лише за умови додаткових державних інвестицій в медичну освіту та підтримки робітників охорони здоров'я, але нажалі на сьогодні ми маємо зворотні процеси. Це наглядно демонструють висновки, зроблені Українським інститутом стратегічних досліджень МОЗ України, згідно з якими зменшується чисельність та якість кадрів, які впливають у систему охорони здоров'я і пов'язано це насамперед з низьким рівнем оплати праці, малою привабливістю професії, що зменшує кількість абітурієнтів медичних вузів, рис. 2.

Рис. 2. Загальна характеристика забезпеченості медичними кадрами в Україні.

Відсутність системи оцінки продуктивності професійної діяльності, недостатнє фінансування медичної освіти та рівень оплати викладацького і наукового складу вищих навчальних закладів обумовлюють відсутність стимулів до підвищення професіоналізму, рис. 3.

Крім того, збільшується чисельність кадрів, які залишають систему охорони здоров'я відчувачи на собі дію або факторів, що «виштовхують» з медицини, до яких відносяться незбалансовані навантаження, відсутність програм забезпечення житлом, низький рівень моралі, або факторів, що «витягають» з медицини, до яких в першу чергу належать більш привабливі умови та можливості в інших секторах – приватному, немедичному або за кордоном.

Чи існує на сьогоднішній день швидкий вихід з цього становища, на жаль ні, а з огляду на економічну кризу в державі, пошук цього виходу ми будемо шукати роками. Тому ми мусимо достатньо чітко усвідомлювати, що в найближчі роки нам доведеться працювати в умовах кадрового дефіциту і самотужки вирішувати проблему укомплектованості, як лікарями так і медичними сестрами.

В Київській міській клінічній лікарні №3 залишилася проблема укомплектованості такими спеціалістами, як фельдшери-лаборанти, лікарі-лаборанти, лікарі-терапевти приймального відділення, медичні сестри.

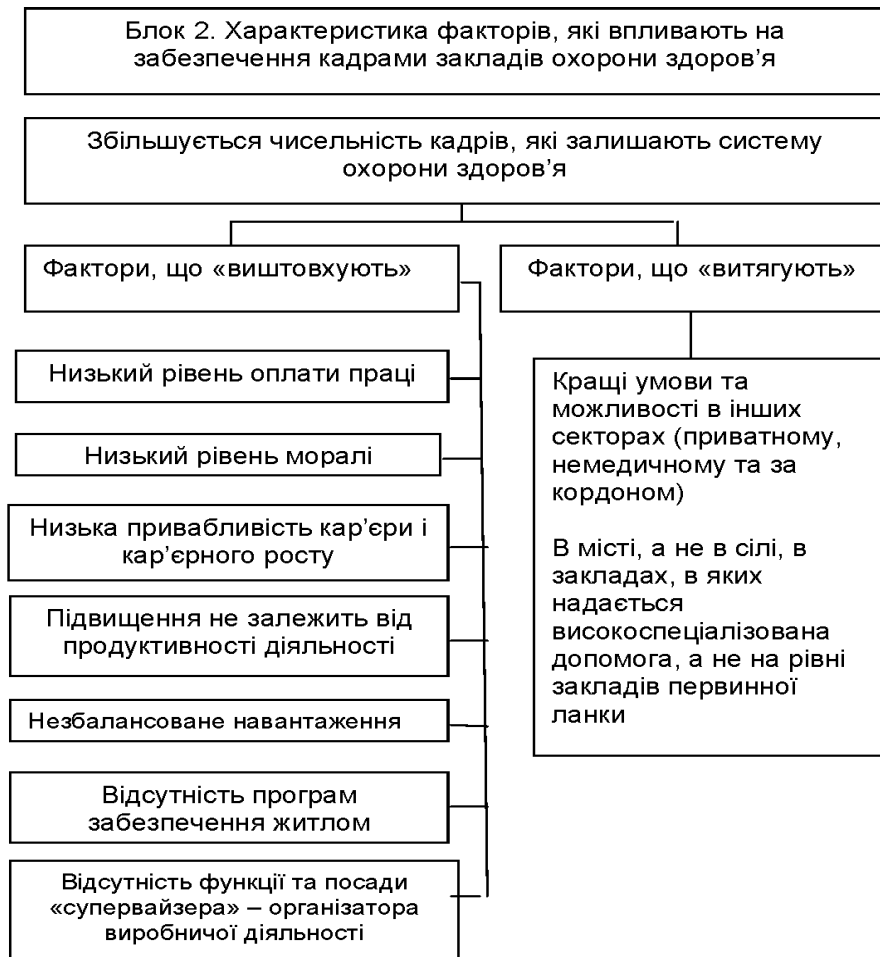

Рис. 3. Характеристика факторів, які впливають на забезпечення медичними кадрами закладів охорони здоров'я України

Аналіз результатів атестації медичних працівників показав, що за підсумками останніх років роботи перед лікарнею ставилося завдання по досягненню максимально можливого рівня атестації медичного персоналу.

Так відсоток атестованих лікарів в 2012 р. становив 98%, а в 2011 р. – 97%. Питома вага медичних сестер, які пройшли атестацію на 31 грудня 2012 року дорівнювала 100%. Такий рівень атестації лікарня підтримувала вже на протязі останніх років, що свідчить про

налагоджену та ефективну систему, як передатестаційної підготовки так і безпосередньо атестації, рис. 4.

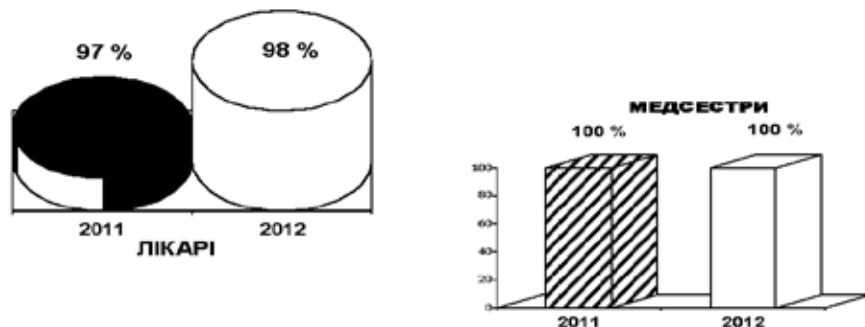

Рис. 4. Характеристика атестації медичних кадрів Київської міської клінічної лікарні №3 в 2011-2012 рр.

В подальшому, для комплексного вивчення кадрової готовності медичних закладів м. Києва до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу необхідно провести аналіз кадрового забезпечення Міських клінічних лікарень м. Києва.

ВИСНОВКИ

- Встановлено, що в організації надання медичної допомоги населенню в умовах екстремальних ситуацій та надзвичайного стану є суттєві невідповідності між наявним та необхідним рівнем кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів МОЗ України, зокрема в Київській міській клінічній лікарні №3 їх готовність до роботи в умовах надзвичайного стану.

- Виявлено, що незважаючи на укомплектованість штатних посад лікарів фізичними особами в 2011-2012 р.р. становило 80,5%, а медичних сестер – 88,3%, в Київській міській клінічній лікарні №3, як і в цілому по медичній галузі має місце відтік кадрів.

- Доведено, що для комплексного вивчення кадрової готовності медичних закладів м. Києва до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу необхідно в подальшому вивчити кадрову забезпеченість Міських клінічних лікарень м. Києва.

Література

1. Закон України. Основи законодавства України про охорону здоров'я: в редакції Закону №107-VI від 28.12.2007. Відомості Верховної Ради. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во. 2008, 5-6.
2. Закон України. Про аварійно-рятувальні служби: №1281 від 14.12.1999. Відомості Верховної Ради. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во. 2000, 4.
3. Закон України. Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: №1809-III від 08.06.2000. Відомості Верховної Ради. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во. 2000, 40.
4. Закон України. Про надзвичайний стан: №1550-III від 16.03.2000. Відомості Верховної Ради. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во. 2000, 23.
5. Закон України. Про правові засади цивільного захисту: №1859-IV від 24.06.2004. Відомості Верховної Ради. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во. 2004, 39.

6. Бадюк М.І. Методологічні основи дослідження формування єдиного медичного простору на особливий період. Проблеми військової охорони здоров'я. - Збірник наукових праць УВМА. (За ред. проф. В.Я. Білого). К:УВМА. 2007, 18: 3 – 10.
7. Бадюк М.І. Основні принципи формування територіальних систем медичного забезпечення військ і населення. Військова медицина України. 2008, 8 (1): 5-16.
8. Лур'є К.І. Оптимізація організаційно-функціональної структури лікувальних закладів територіальних госпітальних баз міністерства охорони здоров'я України в умовах надзвичайних ситуацій. Український науково-медичний молодіжний журнал. 2009, 3.
9. Лур'є К.І., Бадюк М.І. Можливості лікувально-профілактичних закладів Запорізької області щодо надання спеціалізованої медичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій. Проблеми військової охорони здоров'я. Зб. наук. пр. УВМА Вип. 26.– К.: – 2009. – С.58-68.
10. Пасько В.В. Наукове обґрунтування сучасної системи підготовки кадрових ресурсів військової медицини в Україні: Автореф. дис ... д-ра мед. наук: 14.02.03. Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця. К. 2002.

Б.И. Паламарь, Н.И. Хижняк, Л.А. Устинова

Изучение особенностей кадрового обеспечения киевской городской клинической больницы №3 и готовности ее к работе в условиях внештатных ситуаций мирного времени

Киевская городская клиническая больница №3, г. Киев,

Украинская военно-медицинская академия, г. Киев

Вступление. В статье доказана актуальность изучения формирования ресурса высококвалифицированных медицинских кадров для предоставления медицинской помощи населению и их готовность к работе в условиях чрезвычайного положения.

Цель. Выявление основных направлений и задач по подготовке городских клинических больниц города Киева на примере КГКБ № 3 к работе в условиях внештатных ситуаций мирного времени.

Материалы и методы. Объектом исследования была работа городских клинических больниц Киева в условиях внештатных ситуаций мирного времени. Предмет исследования: силы и средства Киевских городских клинических больниц, существующая нормативно-правовая база. Чтобы получить разностороннюю информацию об объекте изучения и готовности оказать медицинскую помощь населению в чрезвычайных условиях были использованы действующие формы учетно-отчетные медицинской документации: ф № 20 (годовой отчет медицинских учреждений); годовой отчет отделений. Изучение особенности кадрового обеспечения городских клинических больниц и их готовность к работе в условиях максимального нагрузки при кризисной ситуации на примере Киевской городской клинической больницы № 3 проводилось с использованием структурно-логического, медико-статистического методов исследование. Оценка достоверности различия в результатах научных исследований, выраженных в относительных показателях и средних значениях, проводилась на основе средних ошибок указанных показателей с помощью критерия Стьюдента.

Результаты. За результатами изучения кадрового обеспечения Киевской городской клинической больницы №3 в 2011-2012 г.г. нами установлено, что число сотрудников в 2011-2012 г.г. составляло 1492 ставок, всего в больнице работало 1190 сотрудников, в том числе 268 врачей, 550 медсестер, 396,75 младшего медицинского персонала, 67,5 специалистов немедицинского профиля и 209,75 сотрудников других специальностей. Выявлено, что несмотря на укомплектованность штатных должностей врачей физическими лицами в 2011-2012 г.г. составляло 80,5%, а медицинских сестер – 88,3%, в Киевские городской клинической больницы №3, как и в целом по медицинской области имеет место отток кадров.

Выводы. Установлено, что в организации оказания медицинской помощи населению в условиях экстремальных ситуаций есть существенные несоответствия между имеющимся и необходимым уровнем кадрового обеспечения лечебно-профилактических заведений Министерства здравоохранения Украины, в частности в Киевской городской клинической больницы №3, и их готовностью к работе в условиях чрезвычайных ситуаций. Доказано, что для комплексного изучения кадровой готовности медицинских заведений г. Киева к работе в условиях внештатных ситуаций мирного времени необходимо выучить кадровую обеспеченность Городских клинических больниц г. Киева.

Ключевые слова: внештатные ситуации мирного времени, организация медпомощи населению, кадровое обеспечение, городские клинические больницы.

B.I.Palamar, N.I.Hizhnjak, L.A.Ustinova

Studying of features of personnel maintenance of the kiev city clinical hospital № 3 and its readiness for work in the conditions of non-staff situations peace to hour

The Kiev city clinical hospital №3, Kiev,
The Ukrainian army medical college, Kiev

Introduction. In article the urgency of studying of formation of a resource of highly skilled medical shots for granting of medical aid is proved the population and their availability for service in the conditions of state of emergency.

Aim. Revealing of the basic directions and problems concerning preparation of the Kiev city clinical city hospitals of Kiev on example Kiev to city clinical hospital №3 to work in the conditions of non-staff situations of a peace time was the work purpose.

Materials and methods. The object of study was the work of the Kiev municipal clinical hospitals in terms of peace-time contingency. Subject of research: forces of the Kiev municipal clinical hospitals, the existing legal framework. In order to obtain comprehensive information about the object of study and readiness to provide medical aid to the population in emergency conditions were used to form the current accounting and reporting of medical records: f. №. 20 (annual report of the medical establishments); the annual report-departments. Studying of feature of personnel maintenance city clinical hospitals and their availability for service in the conditions of maximum loadings at a crisis situation on example Kiev to city clinical hospital № 3 was conducted with use of structurally-logic, mediko-statistical methods research. Score reliability of difference in the results of research, expressed relative indexes and average values, was conducted on the basis of the average quantities of errors using Student criterion.

Results. It is established that the number of medical personnel in the 2011-2012 is 1492 pond, worked of medical persone 1190 in the Mitte district, 284 doctors, 550 nurses, medical personnel 396,75, different not medical personnel 67,5 and 209,75 personnel other specialties. It is revealed that despite укомплектованность permanent appointments of doctors physical persons in 2011-2012 made 80,5 %, and staff nurses – 88,3 %, in Kiev to city clinical hospital №3, as well as a whole on medical area outflow of shots takes place.

Conclusions. In article it is proved that that in the organisation of granting of medical aid to the population in the conditions of extreme situations and state of emergency there are essential discrepancies between available and necessary level of personnel maintenance of treatment-and-prophylactic institutions Ministry of Health of Ukraine, in particular in Kiev to city clinical hospital №3 their availability for service in the conditions of state of emergency. It is proved that for complex studying of personnel readiness of medical institutions of Kiev to work in the conditions of non-staff situations of a peace time it is necessary to learn further personnel security of City clinical hospitals of Kiev.

Key words: non-staff situations of a peace time, the organisation of medical aid to the population, personnel maintenance, city clinical hospitals.